

NAUČITE SENČENJE OLOVKOM

ŽIVOTINJE I PTICE I
(Inovativna serija knjiga o učenju crtanja)

Draga deco,
Upamtite da i životinje i ptice imaju različita raspoloženja, koja im se odražavaju u izrazu lica i u držanju tela. Dok ih crtate, pokušajte i to da uhvatite.

ŠTA VAM TREBA

Potreban vam je sledeći pribor:

- 1) **Olovke:** Grafitne HB, 2B, 4B i patent-olovka 0,5 HB mine. HB olovka je srednje tamna i zgodna za skiciranje. 2B olovka je mekša i tamnija, dok je 4B najtamnija. Olovke 2B i 4B koriste se za senčenje. Patent-olovka se koristi za sitne detalje lica i dlaka.
- 2) **Gumica:** Kvalitetna, mekana gumica za brisanje važna je koliko i olovka.
- 3) **Rezač:** Za oštrenje HB olovaka. Ne preporučuje se korišćenje rezača za olovke 2B i 4B.
- 4) **Skalpel:** Za oštrenje olovaka 2B i 4B.

KAKO SE DRŽI OLOVKA

- Za skiciranje i senčenje olovka se najčešće drži kao pri pisanju. Senčenje možete započeti držeći olovku u ovom položaju. U kasnijoj fazi možete prebaciti olovku u oboreni položaj.

- Potrebno je dosta vežbe da se izveštite da radite sa oborenom olovkom. Na taj način se dobijaju punije i tamnije linije.

TONOVI (nijansiranje)

Ilustracije izrađene olovkom izgledaju atraktivno zbog korišćenja svetlih i tamnih tonova. Stoga je veoma važno dobro poznavanje nijansiranja kako bi se postigao željeni efekat.

Postoje tri načina da se postignu različiti tonovi:

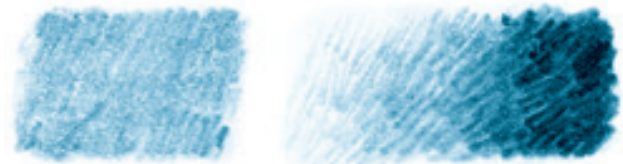
- 1) Variranje pritiska na olovku
- 2) Korišćenje olovaka različite tvrdoće
- 3) Popunjavanje: a) šrafiranje b) unakrsno šrafiranje

1) Variranje pritiska na olovku

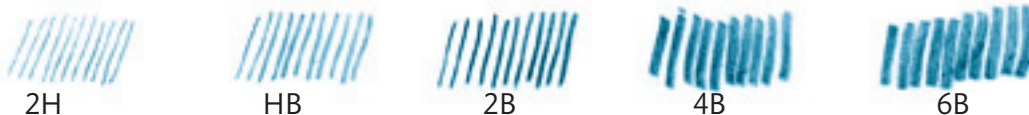
Ovo je najlakši način senčenja.

Protrljajte olovku 2B ili 4B po papiru da otupite vrh. Ne podižući olovku, povlačite kratke gusto zbijene linije. Pojačavajte i smanjujte pritisak na olovku da postignete različite tonove. Što je jači pritisak, to je tamnija senka koju ćete dobiti.

Kod većih površina, nijansirajte deo po deo.

2) Korišćenje olovaka različite tvrdoće

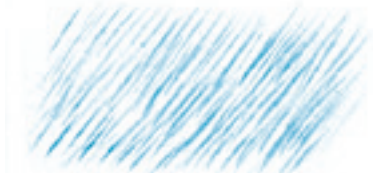

Različiti tonovi mogu se postići upotrebom olovaka različite tvrdoće.

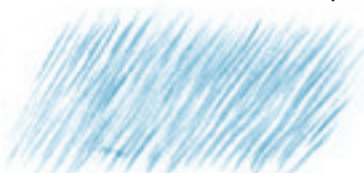
3) Popunjavanje

Ovom tehnikom možete postići senke različitih tekstura ponavljanjem kratkih, snažno povučениh linija.

a) ŠRAFIRANJE (kratki potezi)

- Sitni kosi potezi odozgo nadole. (Možete povlačiti poteze na koju god vam stranu zgodno.)

- Malo jači pritisak i malo ponavljanja za srednje tonove.

- Postupno prelaženje od svetlih ka tamnim tonovima.

b) UNAKRSNO ŠRAFIRANJE

1. korak

2. korak

3. korak

4. korak

5. korak

Ova tehnika sastoji se u povlačenju linija pod različitim uglovima tako da se seku, čime se dobija dublja senka.

Što je oštrij ugao, to je senka dublja.

RAZMAZIVANJE

Manje površine crteža razmazujte na sledeći način:

1. korak

2. korak

- Postepeni prelazi između tonova postižu se smanjivanjem pritiska na olovku.

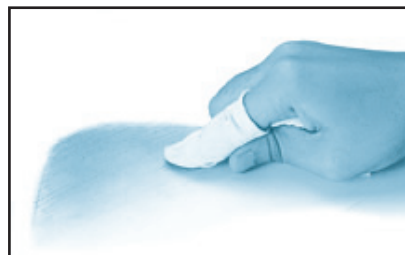
- Mekši prelazi se postižu stapanjem.

Upotrebite kažiprst ili palac da razmažete malu površinu. Da razmažete sasvim mali deo, upotrebite mali prst. Kad njega koristite, olovku ne morate ni da spuštate.

Da razmažete veću površinu crteža, upotrebite pamučnu krpicu. Napravite vrećicu i držite je kako je prikazano na slici.

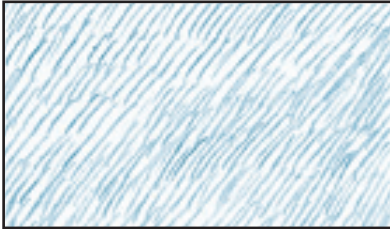

Krpicu možete i da obmotate oko kažiprsta da razmažete veće površine.

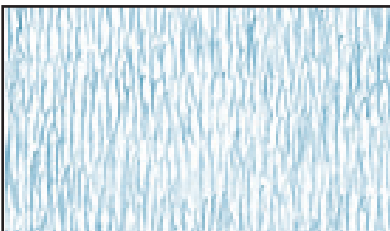
Vežbanje senčenja

Svaka životinja ima različitu teksturu kože. Neke životinje imaju pege, neke krzno, a neke pak nabranu kožu. Slonovi i nosorozi, na primer, imaju nabore na koži. S druge strane, tigrovi i jaguari imaju krzno sa prugama, odnosno pegama. Ptice imaju atraktivne šare perja. Načini senčenja razlikuju se u zavisnosti od teksture životinjske kože. Na ovoj i na sledećim stranicama osnovne tehnike senčenja opisane su korak po korak. Proučite ih.

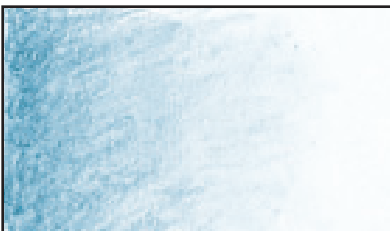
1. korak

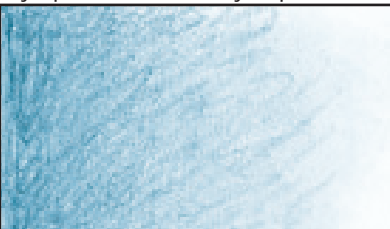
- Patent-olovkom 0,5 povlačite sitne kose poteze.

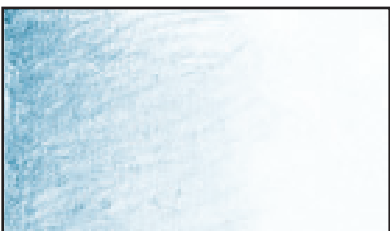
- Svetli vertikalni potezi 0,5 olovkom.

- Za prelaz od tamnog ka svetlom koristite 2B olovku i senčite sleva nadesno. Umekšajte prelaze razmazivanjem prstom.

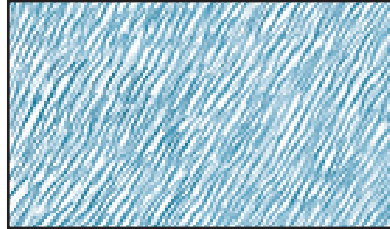

- Osenčite deo 2B olovkom. Za mekše prelaze razmažite prstom.

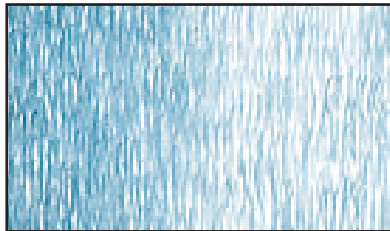

- Osenčite deo 2B olovkom. Da umekšate prelaze i stopite ih, razmažite ih prstom.

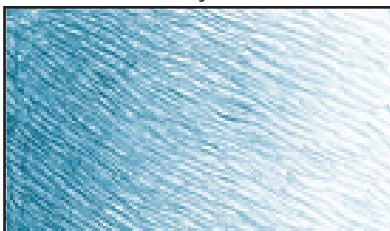
2. korak

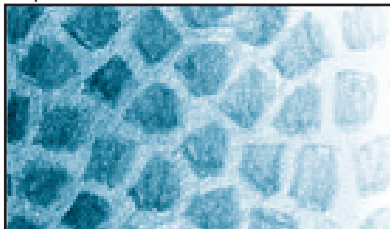
- Podebljajte ih i potamnite istom olovkom, koju ćete jače pritisnuti.

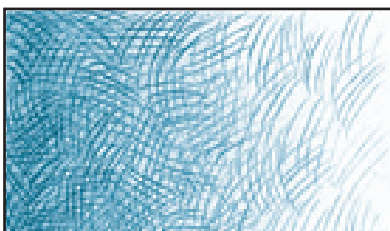
- Idući od leve ka desnoj strani, smanjuju se pritisak na olovku i razmak između linija.

- Da osenčite, povlačite linije s većim pritiskom kod tamnijih delova. Smanjujte pritisak kako idete sleva nadesno.

- Nacrtajte šare koristeći tamniji ton od tona pozadine.

- Osenčeni deo ispunite malim zakrivljenim linijama. Menjajte smer povlačenja linija. Posvetljuje ih sleva nadesno.

Prostor za vežbanje

- Ovi koraci su osnovna vežba za senčenje životinjskog krzna.

- Tamne i svetle površine se smenjuju kako se prate obline životinjskog tela.

- Uz vežbu ćete uspeti da povlačite poteze pod različitim uglovima.

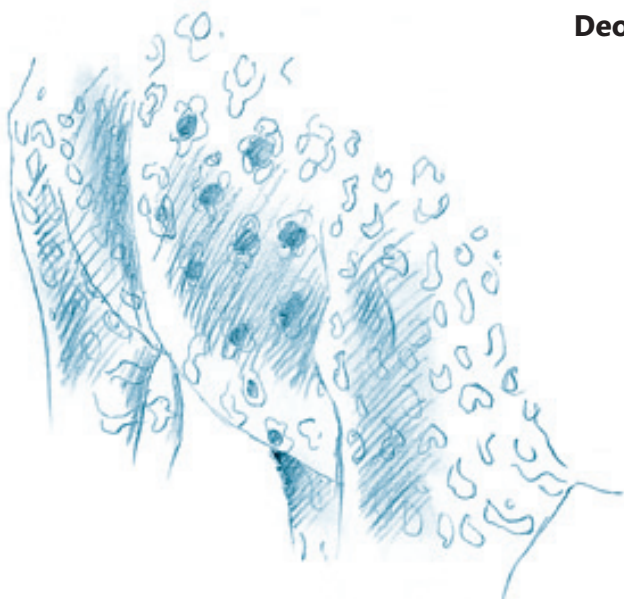
- Životinje sa šarama po telu lako se mogu nacrtati uz ovakve vežbe.

- Tehnika unakrsnog šrafiranja zakrivljenim linijama može se koristiti za senčenje mnogih životinja.

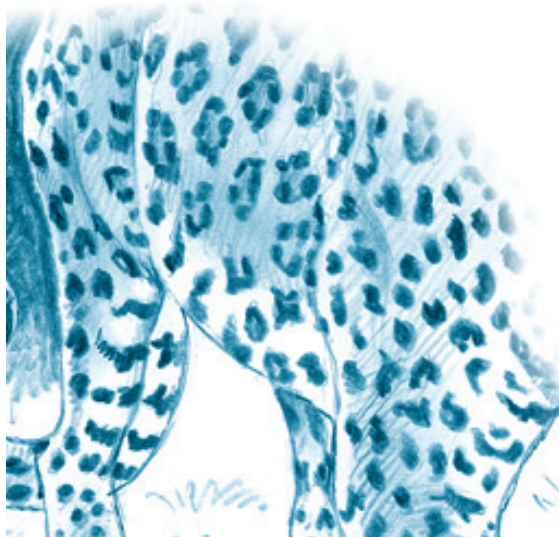
Kad senčite životinje i ptice, dobro proučite koje su površine svetlih, koje srednjih, a koje tamnih tonova, kao i sa koje strane pada svetlost. Odblesci treba da ostanu beli ili prazni. Koristite 3B ili 4B olovku da postignete različite nijanse i dovršite crtež. Da postignete mekoću, razmažite prstom osenčene delove. Proučite teksturu kože životinje i shodno tome dodajte za kraj fine detalje olovkom 2B ili 3B.

Deo leoparda

1. korak

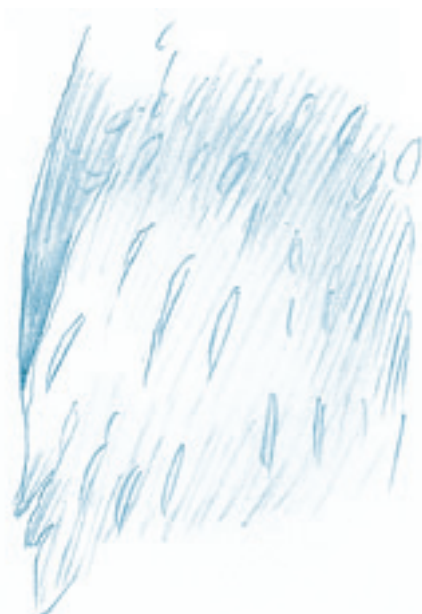
Svetlosivim tonom osenčite donji deo leoparda. Razmažite prelaze prstom da ih umekšate. Za prazne pege koristite srednji ton.

2. korak

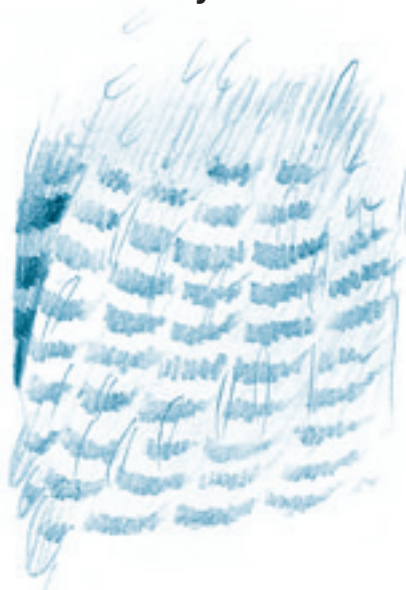
Ivice praznih pega treba da budu tamnijeg tona. Pune pege treba da budu još tamnijeg.

Senčenje sove

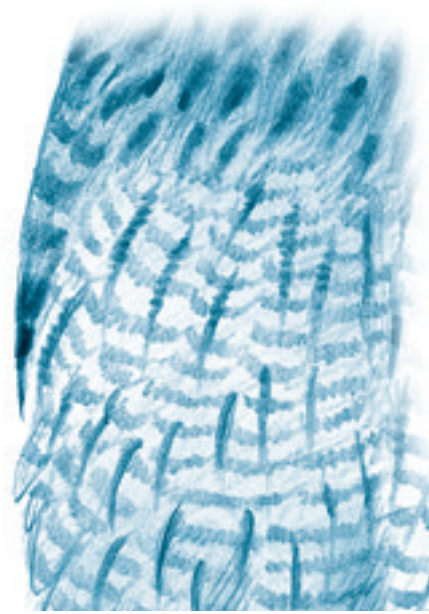
1. korak

Za teksturu perja po telu sove osenčite najpre sivim tonom.

2. korak

Tupom 2B olovkom nanosite vertikalne poteze srednjeg tona. Šare treba da budu zakrivljene i horizontalne.

3. korak

Da dovršite teksturu perja, dodajte tamnije vertikalne pruge.

Studija tela psa

1. korak

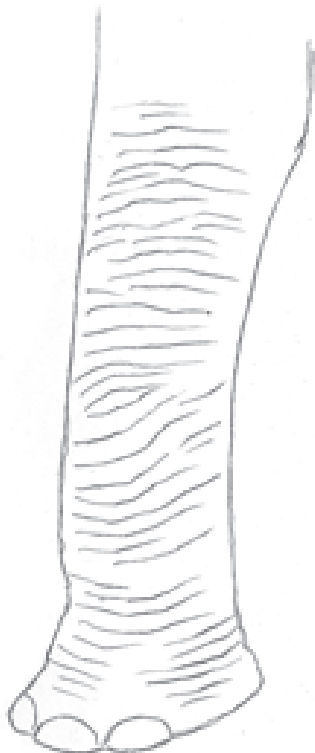
Senčenje ovog psa ne može se obaviti tako brzo kao što se čini. Mora se raditi pažljivo, počevši od svetlih malih poteza HB 0,5 olovkom.

2. korak

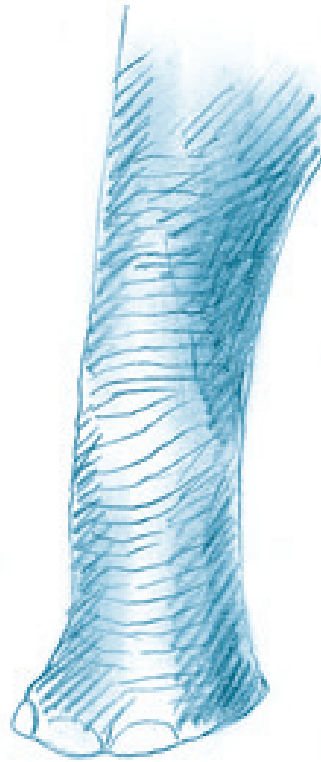
Ove linije moraju postepeno da se potamnjuju tako što se podebljavaju.

Senčenje naboranog slona

1. korak

Koristite HB 0,5 olovku da detaljno iscrtate nabore.

2. korak

Ostavljajući odbleske, osenčite nabore srednjim i tamnim tonovima tupom 2B olovkom. Razmažite osenčeni deo prstom da postignete mekoću.

3. korak

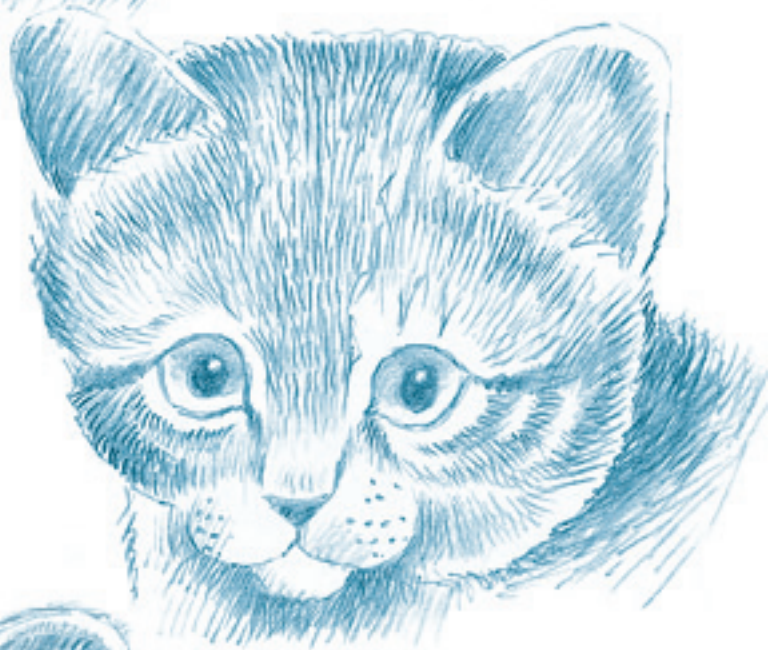
Oštrom 2B olovkom polako i postepeno potamnite nabore da dovršite poslednje detalje.

Detaljna studija mačke

1. korak

Morate pažljivo osmotriti mačke krzno. Proučite smer poteza. Svetlije poteze izvedite HB 0,5 olovkom.

2. korak

Istom olovkom izvedite i tamnije, snažnije poteze na mestima gde je to potrebno. Podebljajte postojeće.

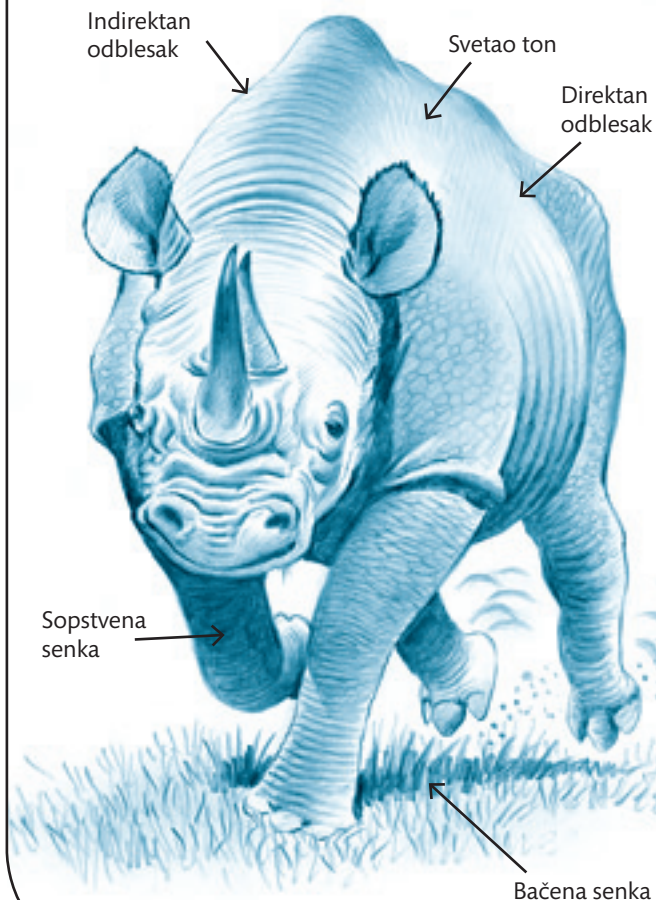
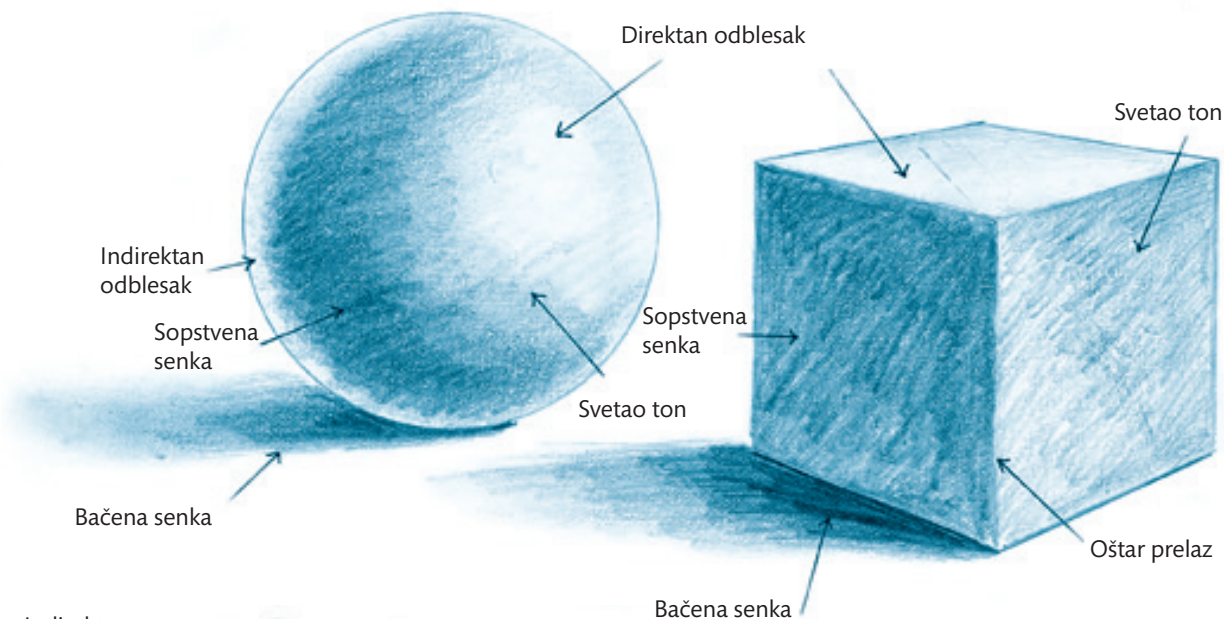
3. korak

Detalji lica kao što su tufne, pruge i slično treba senčiti tamnijom olovkom. Za brkove koristite špicastu četkicu i belu boju, koju ćete naneti u tananim potezima.

Svetlost i senka imaju ključnu ulogu u senčenju crteža.

Dvodimenzionalni predmeti imaju različite stepene osvetljenosti. Raspored tamnih, srednjih i svetlih tonova razlikuje se u zavisnosti od oblika predmeta, kao i od toga iz kog pravca dopire svetlo. Svetlost i senka daju predmetu dubinu. Daju mu dvodimenzionalnost.

Isti princip se koristi pri crtanju životinja i ptica. Neki delovi imaju senku, neki imaju srednje tonove, a oni najsvetliji delovi nazivaju se odblesci. To zavisi od oblika i zaobljenosti figure životinje ili ptice.

SVETAO TON:

To vidimo na onom delu predmeta koji je okrenut izvoru svetlosti.

DIREKTAN ODBLESAK:

Ovo su delovi predmeta koji najjače reflektuju svetlost. Oni su najsjajniji delovi predmeta. Najbolje ih je ostaviti bele.

SOPSTVENA SENKA:

To je mesto na predmetu skriveno od svetla.

INDIREKTAN ODBLESAK:

Ovo je svetlost koja se reflektuje na predmet iz pozadine ili sa okolnih predmeta.

BAČENA SENKA:

Ovo je senka koju baca sam predmet. Ona pada suprotno od izvora svetlosti i najtamnija je u osnovi predmeta ili ispod njega.

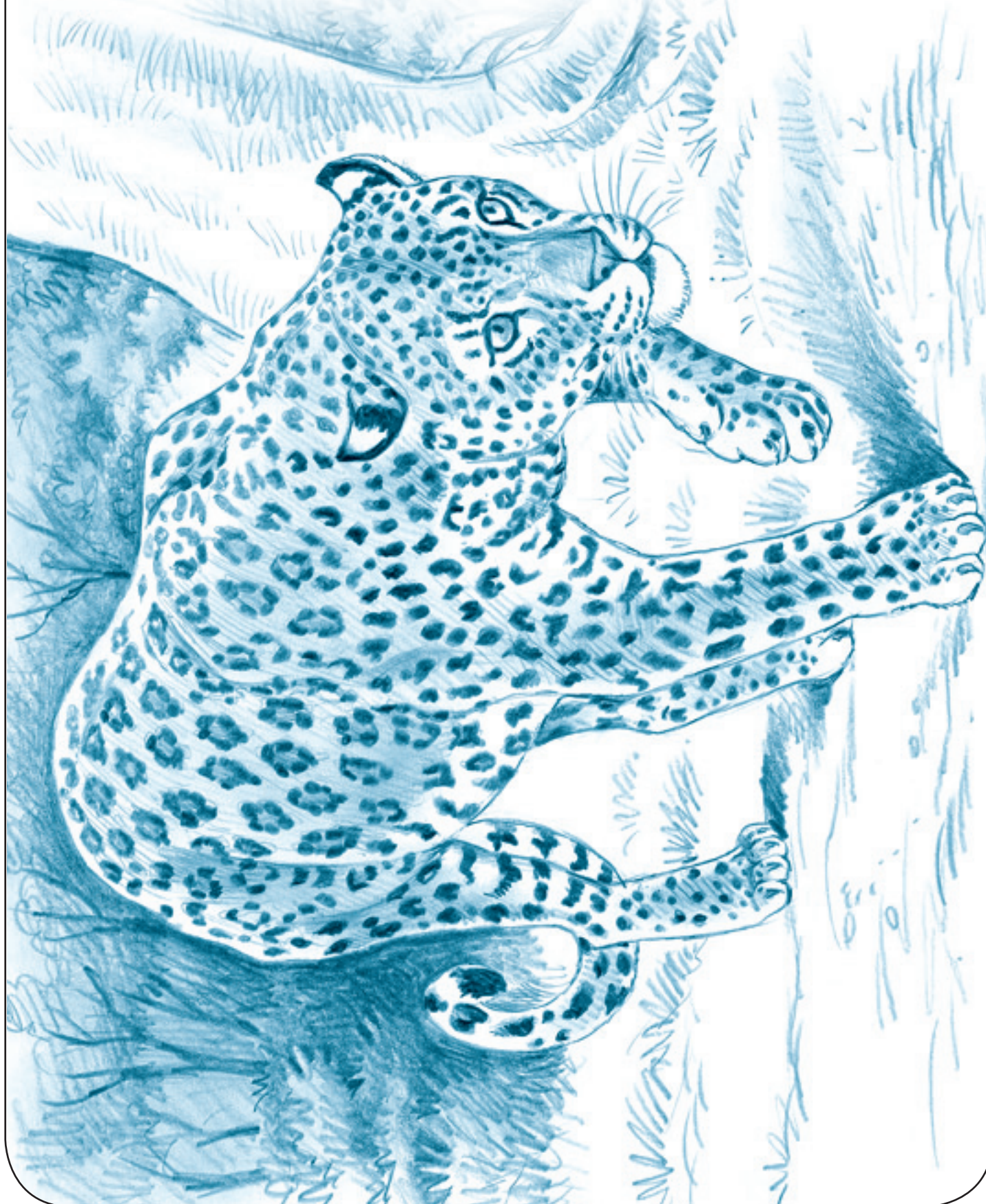
Za ovu studiju konjske glave potrebni su snažni potezi olovkom. Za dovršavanje je upotrebljen jednostavan metod unakrsnog šrafiranja. Obratite pažnju na detaljno senčenje konjske uzde.

Odblesci daju sjaj očima konja.

Obratite pažnju na to kako je leopardu jedna šapa podignuta da bi se postigla iluzija pokreta. Tako nam se pokazuje da životinja hoda umesto da samo stoji.

Džungla u pozadini osenčena je tamnije da bi se postigao jak kontrast sa leopardom.

Najpre osenčite telo ne dirajući odbleske. Potom detaljno nacrtajte pege.

